

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2024)0058

Uredba o deforestaciji: odredbe koje se odnose na datum početka primjene

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2024. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2023/1115 u pogledu odredaba koje se odnose na datum početka primjene (COM(2024)0452 – C10-0119/2024 – 2024/0249(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2024)0452),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 192. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C10-0119/2024),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 23. listopada 2024.¹,
 - nakon savjetovanja s Odborom regija,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 75. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismima od 16. listopada 2024. i 4. prosinca 2024. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članke 60. i 170. Poslovnika,
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju²;

¹ Još nije objavljeno u Službenom listu.

² Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 14. studenoga 2024. (Usvojeni tekstovi, P10_TA(2024)0031).

2. prima na znanje izjavu Komisije priloženu ovoj Rezoluciji;
3. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
4. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 17. prosinca 2024. radi donošenja Uredbe (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2023/1115 u pogledu odredaba koje se odnose na datum početka primjene

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ Mišljenje od 23. listopada 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu).

² Stajalište Europskog parlamenta od 17. prosinca 2024.

budući da:

- (1) Uredba (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća³ donesena je radi smanjenja deforestacije i degradacije šuma. Njome se utvrđuju pravila o stavljanju na tržište Unije i stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije te izvozu iz Unije relevantnih proizvoda navedenih u Prilogu I. koji sadržavaju relevantnu robu ili su hranjeni relevantnom robom ili su proizvedeni uz upotrebu relevantne robe, odnosno govedâ, kakaa, kave, palme uljarice, gume, soje i drva. Posebno, njome se nastoji osigurati da se ta roba i relevantni proizvodi stavljaju na tržište Unije ili stavljaju na raspolaganje na tržištu Unije ili izvoze samo ako nisu povezani s deforestacijom, ako su proizvedeni u skladu s relevantnim zakonodavstvom zemlje proizvodnje i ako su obuhvaćeni izjavom o postupanju s dužnom pažnjom. Većina odredaba te uredbe primjenjuje se od 30. prosinca 2024.
- (2) Kako bi se osiguralo da Uredba (EU) 2023/1115 postiže svoje ciljeve, gospodarski subjekti i trgovci koji stavljaju na raspolaganje na tržištu ili izvoze relevantne proizvode trebaju postupati s dužnom pažnjom u skladu s člankom 8. te uredbe kako bi dokazali da relevantni proizvodi ispunjavaju zahtjeve te uredbe. Gospodarski subjekti odgovorni su za temeljito ispitivanje i analizu svojih poslovnih aktivnosti, što prvenstveno zahtijeva prikupljanje podataka relevantnih za Uredbu (EU) 2023/1115 i odgovarajuću popratnu dokumentaciju za te podatke od svakog pojedinog dobavljača.

³ Uredba (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2023. o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010 (SL L 150, 9.6.2023., str. 206.).

- (3) Komisija je u suradnji s državama članicama i dionicima poduzela bitne korake kako bi olakšala primjenu Uredbe (EU) 2023/1115. Posebno, u Smjernicama za Uredbu (EU) 2023/1115 o proizvodima koji nisu povezani s deforestacijom gospodarskim subjektima, trgovcima i nadležnim tijelima pružaju se smjernice o glavnim obvezama utvrđenima u Uredbi (EU) 2023/1115 i pojašnjava se, među ostalim, tumačenje definicije upotrebe u poljoprivredne svrhe, posebno u vezi s prenamjenom šuma u zemljište koje nije namijenjeno za poljoprivredne svrhe, kako su zatražili Europski parlament i Vijeće.
- (4) Osim toga, Komunikacijom Komisije od 7. studenoga 2024. o strateškom okviru za angažman u međunarodnoj suradnji u kontekstu Uredbe (EU) 2023/1115 o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma osigurava se sveobuhvatna struktura za suradnju s trećim zemljama kako bi se olakšala provedba Uredbe (EU) 2023/1115. U njoj se navode i opća načela koja Komisija namjerava primijeniti u razvrstavanju zemalja ili njihovih dijelova u kategorije niskog rizika i visokog rizika u skladu s člankom 29. stavkom 3. Uredbe (EU) 2023/1115.

- (5) Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2024/3084⁴ predviđa se informacijski sustav i pristup tom sustavu za gospodarske subjekte i trgovce te, ako je primjenjivo, njihove ovlaštene predstavnike, nadležna tijela i carinska tijela kako bi im se omogućilo ispunjenje njihovih obveza kako su utvrđene u Uredbi (EU) 2023/1115. Gospodarski subjekti i trgovci bi stoga mogli registrirati i podnijeti izjave o postupanju s dužnom pažnjom čak i prije datuma početka primjene Uredbe (EU) 2023/1115.
- (6) Datum početka primjene određaba Uredbe (EU) 2023/1115 kojima se utvrđuju obveze gospodarskih subjekata, trgovaca i nadležnih tijela navedenih u članku 38. stavku 2. te uredbe trebalo bi odgoditi za 12 mjeseci. To je potrebno kako bi se trećim zemljama, državama članicama te gospodarskim subjektima i trgovcima omogućilo da budu potpuno pripremljeni, među ostalim kako bi ti gospodarski subjekti i trgovci uspostavili potrebne sustave dužne pažnje koji obuhvaćaju sve relevantne robe i proizvode, kako bi mogli u potpunosti ispuniti svoje obveze.

⁴ Provedbena uredba Komisije (EU) 2024/3084 od 4. prosinca 2024. o funkcioniranju informacijskog sustava u skladu s Uredbom (EU) 2023/1115 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određene robe i određenih proizvoda povezanih s deforestacijom i degradacijom šuma (SL L, 2024/3084, 6.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3084/oj).

- (7) S obzirom na odgodu datuma početka primjene iz članka 38. stavka 2. Uredbe (EU) 2023/1115 za 12 mjeseci, datume iz međusobno povezanih odredaba te uredbe, i to datume za stavljanje izvan snage Uredbe (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁵, i za odgođenu primjenu odredaba iz tog stavka na mikropoduzeća ili mala poduzeća, trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi.
- (8) Međutim, kako bi se gospodarskim subjektima i trgovcima pružile informacije o dodjeli kategorije rizika relevantnim zemljama proizvodnje znatno prije datuma od kojeg se primjenjuju njihove obveze dužne pažnje, datum do kojeg Komisija treba razvrstati zemlje ili njihove dijelove koji predstavljaju nizak rizik ili visok rizik trebalo bi odgoditi samo za šest mjeseci.

⁵ Uredba (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (SL L 295, 12.11.2010., str. 23.).

- (9) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno odgodu datuma primjene odredaba Uredbe (EU) 2023/1115 kojima se utvrđuju obveze za gospodarske subjekte, trgovce i nadležna tijela, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (10) Uredbu (EU) 2023/1115 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (11) Ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije* kako bi se osiguralo da stupi na snagu prije početnog datuma primjene Uredbe (EU) 2023/1115,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) 2023/1115

Uredba (EU) 2023/1115 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 29. stavku 2. treća rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„2. Svim se zemljama do 29. lipnja 2023. dodjeljuje standardna razina rizika. Komisija razvrstava zemlje ili njihove dijelove koji predstavljaju niski rizik ili visoki rizik u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Popis zemalja ili njihovih dijelova koji predstavljaju niski rizik ili visoki rizik objavljuje se provedbenim aktima koji se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 36. stavka 2. najkasnije 30. lipnja 2025. Taj se popis preispituje, i prema potrebi ažurira, onoliko često koliko je to potrebno s obzirom na nove dokaze.”;

2. članak 37. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 37.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba (EU) br. 995/2010 stavlja se izvan snage s učinkom od 30. prosinca 2025.
2. Međutim, Uredba (EU) br. 995/2010 nastavlja se primjenjivati do 31. prosinca 2028. na drvo i proizvode od drva kako su definirani u članku 2. točki (a) Uredbe (EU) br. 995/2010 koji su proizvedeni prije 29. lipnja 2023. i stavljeni na tržište od 30. prosinca 2025.

3. Odstupajući od članka 1. stavka 2. ove Uredbe, drvo i proizvodi od drva kako su definirani u članku 2. točki (a) Uredbe (EU) br. 995/2010 koji su proizvedeni prije 29. lipnja 2023. i stavljeni na tržište od 31. prosinca 2028. moraju biti usklađeni s člankom 3. ove Uredbe.”;
3. u članku 38. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:
 - „2. Podložno stavku 3. ovog članka, članci od 3. do 13., članci od 16. do 24. te članci 26., 31. i 32. primjenjuju se od 30. prosinca 2025.
 3. Osim u pogledu proizvoda obuhvaćenih Prilogom Uredbi (EU) br. 995/2010, za gospodarske subjekte koji su do 31. prosinca 2020. bili osnovani kao mikropoduzeća ili mala poduzeća u skladu s člankom 3. stavkom 1. odnosno stavkom 2. Direktive 2013/34/EU članci na koje se upućuje u stavku 2. ovog članka primjenjuju se od 30. lipnja 2026.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

Izjava Komisije povodom donošenja Uredbe (EU) 2024/ ... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o izmjeni Uredbe (EU) 2023/1115 u pogledu odredaba koje se odnose na datum početka primjene⁺¹

Komisija se i dalje zalaže za rasterećivanje poduzeća tako što smanjuje administrativne zahtjeve i uklanja nepotrebno birokratsko opterećenje.

Kako bi se to postiglo u vezi s Uredbom (EU) 2023/1115, Komisija će pružiti dodatna pojašnjenja i istražiti dodatna pojednostavnjenja te racionalizirati obveze izvješćivanja i dokumentiranja kako bi ih se svelo na najmanju moguću mjeru, uz potpuno poštovanje ciljeva Uredbe. Komisija će u tu svrhu objaviti ažurirane smjernice i odgovore na često postavljana pitanja. I dalje će odgovarati na dopise dionika i država članica, pomažući trgovcima i gospodarskim subjektima u provedbi, posebno u pogledu obveze podnošenja izjava o postupanju s dužnom pažnjom u cijelom lancu vrijednosti.

Kako bi se trgovcima i gospodarskim subjektima omogućilo da u suradnji s nadležnim tijelima ispune zahtjeve iz Uredbe, Komisija daje prednost operacionalizaciji informacijskog sustava. Utvrđivanje referentnih vrijednosti za kategorizaciju rizika ključno je i za osiguravanje predvidljivosti u primjeni Uredbe za gospodarske subjekte, trgovce, zemlje proizvođače i nadležna tijela. Komisija će svakako nastojati osigurati da informacijski sustav i prijedlog za klasifikaciju rizika budu dostupni što je prije moguće, a najkasnije šest mjeseci prije početka primjene Uredbe.

U kontekstu općeg preispitivanja Uredbe, koje se očekuje najkasnije do 30. lipnja 2028., Komisija će na temelju procjene učinka prema potrebi analizirati dodatne mjere za pojednostavnjenje i smanjenje administrativnog opterećenja. Ta će analiza uključivati potrebu da se pojednostavne zahtjevi povezani s nabavom proizvoda iz zemalja i njihovih dijelova koji su postigli pozitivne rezultate u skladu s ciljevima Uredbe i izvedivost takvog pojednostavnjenja.

⁺¹ SL: molimo umetnuti referentni broj i datum dokumenta iz postupka 2024/0249(COD) i u bilješku dodati pojedinosti objave.